

ESTUDI HIDROLÒGIC DE L'AFECTACIÓ DEL DESENVOLUPAMENT DEL SECTOR DE LOURDES SUD2 (PPU) AL RIAL DE SA CLAVELLA A ARENYS DE MAR

1. Introducció

En les darreres dècades, l'increment de l'ocupació urbanística ha alterat de manera significativa la capacitat d'escolament de l'aigua de pluja a les capçaleres de rieres i rials. Aquest procés, combinat amb els efectes creixents del canvi climàtic, apunta a escenaris presents i futurs molt desfavorables pel que fa al risc per inundacions.

De fet, en son exemples clars els episodis torrencials recents a la Mediterrània occidental de València (2024) o els gairebé 300 mm acumulats en dos episodis consecutius al Montsià, que demostren que els llindars de precipitació utilitzats tradicionalment en els càlculs hidrològics s'assoleixen avui amb molta més freqüència del que indiquen les estadístiques clàssiques.

En aquest context, l'any 2021 es va aprovar a Arenys de Mar el Pla Parcial Urbanístic SUD-02 Lourdes, que preveu urbanitzar una nova zona al nord-oest del municipi i construir-hi 253 habitatges. Aquest sector es troba just a la capçalera del Rial de Sa Clavella, un torrent urbà que històricament ha provocat diversos episodis d'inundació significatius.

Tenint en compte que el desenvolupament del SUD-02 Lourdes implicaria un increment substancial de la impermeabilització del sòl i, en conseqüència, un augment dels cabals generats a la conca del Rial de Sa Clavella, la Plataforma en Defensa del Territori Arenyenc (PDTA) va sol·licitar un estudi per analitzar amb rigor l'impacte hidrològic d'aquesta urbanització i la seva incidència sobre la perillositat d'inundació, especialment en els trams urbans i en punts crítics com l'entorn de l'escola Joan Maragall.

L'estudi ha estat elaborat pels geòlegs arenyencs especialitzats en l'avaluació de riscos geològics Sònia Prat i Pau Ferrer, i revisat i consensuat per Nué Vilaplana professor i membre del Grup d'Investigació RISKINAT de la Universitat de Barcelona. Durant el mes de novembre, els resultats d'aquest informe han estat presentats formalment a membres del govern actual de l'Ajuntament d'Arenys de Mar i compartits també amb representants dels diferents grups polítics que formen part del consistori.

Així mateix, s'han iniciat una sèrie de mesures per compartir aquesta informació, i s'ha considerat imprescindible informar a l'AFA i direcció de l'escola Joan Maragall, com a

equipament localitzat en la zona d'estudi, amb l'objectiu de que la comunitat educativa del centre disposi d'aquesta informació i pugui participar en la presa de decisions i l'impuls de mesures de protecció a curt i mitjà termini, en relació al risc per inundacions.

2. Principals conclusions de l'estudi

L'estudi ha modelitzat, a partir d'un programa informàtic, el comportament hidrològic del Rial de Sa Clavella en diferents escenaris d'avinguda i ha analitzat la perillositat actual i futura en cas que el Pla SUD-02 Lourdes es desenvolupi íntegrament. Les simulacions s'han realitzat a partir de les dades oficials de cabals i precipitacions màximes subministrades per l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA).

El principal resultat és que la impermeabilització que provocaria el desenvolupament del projecte SUD-02 incrementaria entre un 30% i un 50% els cabals punta del Rial de Sa Clavella. Tanmateix, l'aspecte més rellevant és que la situació actual, sense aquesta urbanització, **ja presenta un risc elevat**: a l'entorn de l'escola Joan Maragall, cabals relativament modestos —al voltant de **2,5 m³/s**— ja donen lloc a escenaris de perillositat destacable si es produïssin episodis de precipitació molt factibles.

En síntesi, l'estudi conclou que tot i que l'execució del Pla SUD-02 Lourdes comportaria un augment substancial del risc associat a les avingudes torrencials, **la situació actual ja és compromesa**, independentment del nou desenvolupament urbanístic, que només faria que agreujar-la, i que, en el context actual d'augment d'episodis meteorològics extrems, resulta imprescindible reconsiderar el planejament previst i proposar la implantació de mesures urgents.

3. Mesures proposades

Davant dels resultats obtinguts, l'estudi planteja la necessitat d'aplicar un conjunt de mesures per evitar que el risc augmenti i reduir la perillositat ja existent.

Mesures a curt termini

1. **Aturar preventivament el desenvolupament del Pla SUD-02.**
2. **Instal·lar més passeres segures** al llarg del Rial de Sa Clavella per garantir el pas de vianants en episodis d'avinguda i prevenir arrossegaments.
3. **Impulsar campanyes d'autoprotecció i informació** adreçades a la població, especialment a les zones més exposades com el cas de l'escola Joan Maragall.
4. **Sol·licitar la redacció d'un projecte integral d'estudi del risc per inundació del Rial de Sa Clavella** a les administracions competents, principalment, l'ACA.

Finalment, i amb la voluntat de contribuir a una gestió responsable, els geòlegs que han elaborat l'informe i des de la PDTA ens posem a disposició de la comunitat educativa de l'Escola Joan Maragall per tal de presentar i explicar detalladament els resultats d'aquest estudi, sempre que es consideri oportú, i amb l'objectiu de garantir una informació clara, comprensible i accessible.

Arenys de Mar, dimecres 3 de Desembre 2025

